

Openbaar

Zaaknummer: 63846

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Lokaal Preventieakkoord

Kernboodschap

Samen met lokale partners sluiten wij een Lokaal Preventieakkoord. Met concrete acties gaan we aan de slag om overgewicht tegen te gaan en te werken aan een rookvrije generatie.

Toelichting

Aanleiding

In november 2018 is op initiatief van staatssecretaris Paul Blokhuis van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Nationaal Preventieakkoord (NPA) tot stand gekomen. Het NPA heeft als doel de Nederlandse bevolking gezonder te maken door een gezonde leefstijl te stimuleren. Het richt zich op drie grote thema's: roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht.

De Rijksoverheid, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties hebben het akkoord samen ondertekend en op elk van de deelonderwerpen doelen en acties vastgesteld. In totaal hebben ruim 70 organisaties zich verbonden aan 200 afspraken.

Van nationaal naar lokaal akkoord

In navolging van het Nationaal Preventieakkoord sluiten wij een Lokaal Preventieakkoord. Het Lokaal Preventieakkoord dat er nu ligt ontwikkelen we met drie gemeenten samen: Beuningen, Druten en Wijchen.

Waarom doen we dit met drie gemeenten? Allereerst verschillen onze doelen voor gezondheidsbevordering niet. En door samen te werken leren we van elkaar en hoeven we het wiel niet opnieuw uit te vinden. Maar uiteraard moeten acties wel juist lokaal worden uitgevoerd. Daarom hebben we met drie gemeenten een gezamenlijk akkoord, maar met elk een eigen uitvoeringsplan. Die lokale acties voeren we uit met lokale partners. Hiervoor is een uitvoeringsbudget beschikbaar.

Bijgevoegd vindt u zowel het Lokaal Preventieakkoord van de drie gemeenten als de eerste versie van het lokaal uitvoeringsplan.

Het preventieakkoord is het beginpunt

Het Lokaal Preventieakkoord en bijbehorend uitvoeringsplan dat er nu ligt is een groeidocument. Om snel aan de slag te gaan, en om al dit jaar al gebruik te kunnen maken van landelijke financiering, sloten we dit eerste akkoord met een beperkt aantal partijen en inwoners.

De twee thema's waarmee we starten komen voort uit het Nationaal Preventieakkoord. Dit zijn 'Gezond Gewicht' en 'Rookvrije Generatie'. We beginnen hierbij niet op nul. We bouwen verder op de positieve samenwerking die er al bestaat. De acties in dit eerste preventieakkoord waren dan ook snel geformuleerd met de partners.

Maar daar blijft het niet bij. De komende tijd nodigen we ook andere partijen uit, en formuleren we meer acties. Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers zijn van harte welkom! Dit heeft ook heel goed gewerkt bij het Lokaal Sportakkoord. Ook is er ruimte voor aanvullende gezondheidsthema's.

Geen belerende overheid

Uitgangspunt voor het Lokaal Preventieakkoord is dat het juist geen top-down aanpak vanuit de overheid is. We wijzen niet met het vingertje wat zou moeten, maar laten vanuit de samenleving initiatieven komen om gezondheid te bevorderen. En dan gaan we samen aan de slag. De gemeente faciliteert waar nodig, maar als er geen energie is voor een onderwerp gaat de gemeente er niet aan trekken.

Belangrijk is ook dat we met het Lokaal Preventieakkoord alle leeftijden en doelgroepen bereiken. We zien dat de gezondheidsverschillen in de samenleving toenemen. Dat willen we terugdringen door juist de meest kwetsbare inwoners te bereiken en te betrekken.

Effectieve, duurzame aanpak

Het Nationaal Preventieakkoord richt zich op doelen voor 2040. Dat is over bijna 20 jaar. Dat betekent dat we streven naar structurele verbetering van de gezondheid van de inwoners. Daarom vinden we het van belang dat acties die we inzetten leiden tot structurele gezondheidswinst. Daarbij kijken we samen met de GGD welke aanpakken bewezen effectief zijn.

Om de effectiviteit op het gebied van gezond gewicht te verbeteren doen we mee aan het regionale onderzoeksproject *Gemeenten Samen Gezond*. De gemeenten Beuningen, Druten, Wijchen, Buren en Neder-Betuwe, en GGD Gelderland-Zuid, RadboudUMC, Pharos, GGD-GHOR Nederland en de VNG ontvangen hiervoor een subsidie van ZonMw van € 300.000 verspreid over 4 jaar. Start is in september 2021. Doel is om de ketenaanpak overgewicht te verbeteren door middel van lerend monitoren. Dit onderzoek loopt parallel aan het Lokaal Preventieakkoord en helpt ons om de middelen zo effectief mogelijk in te zetten.

Uitvoeringsbudget voor drie jaar

Voor de uitvoering van dit Lokaal Preventieakkoord heeft het rijk middelen beschikbaar gesteld voor de komende 3 jaar. Iedere gemeente die een goedgekeurd Lokaal Preventieakkoord sluit, kan deze middelen aanvragen.

Het Lokaal Preventieakkoord van Beuningen, Druten en Wijchen is goedgekeurd! Dat betekent dat wij voor Druten drie jaar lang 10.000 euro per jaar ontvangen om de lokale acties uit te voeren. De kunst hierbij is om initiatieven te ondersteunen bij de start en te streven naar een situatie waarbij de initiatieven vervolgens zonder structurele financiële bijdrage kunnen voortbestaan.

Uitvoering of Vervolgstappen

De eerste acties voor het preventieakkoord zijn geformuleerd, maar moeten nog verder uitgewerkt worden. In thematafels voor gezond gewicht en roken gaan we daarmee aan de slag. Ook gaan we aan de slag met nieuwe acties: we staan open voor initiatieven, maar halen dit ook pro-actief op.